

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

	CZV mléko	8,16; Kč/l
	FOB SOM	2 125 USD/t
	FOB SPM	2 205 USD/t
	FOB máslo	1 935 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu.....	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	2-4
Situace v zahraničí	4
Vývoj CZV – graf a tabulka.....	5
Kurzy ČNB a CPV mlékárenských výrobků.	6
Vývoj nákupu mléka, CPV za SOM a máslo.	7-8
Aktuality.....	9-10

Situace na domácím trhu Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V lednu cena placená zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q po tříměsíčním růstu klesla. Cena v lednu se držela 20 haléřů pod úrovní loňské dubnové ceny (v dubnu dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 11 let).

V lednu 2006 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 8,16 Kč/l, což je pokles o 3 haléře proti prosinci. Srovnáme-li letošní lednovou cenu s cenou v lednu 2005, tak zjistíme, že letos cena klesla o 10 haléřů.

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v lednu pohybovaly v rozmezí od 7,27 Kč/l do 8,98 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Královéhradeckém kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Jihočeském kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Moravskoslezském kraji 7,86 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Královéhradeckém kraji, kde dosáhla 8,41 Kč/l.

Nákup mléka

V lednu 2006 mlékárny nakoupily 195 672 tis. litrů mléka, což je ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve čtvrtém čtvrtletí roku 2005 nadprůměrný stav (průměrný měsíční nákup ve čtvrtém čtvrtletí činil 191 097 tis. litrů). Při porovnání lednového nákupu mléka s nákupem v prosinci, došlo k nárůstu nákupu o 1 471 tis. litrů, tedy o 0,8 %. Při meziročním srovnání došlo letos

v lednu k poklesu nákupu o 5 % tedy o 10 284 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy vývoje nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 7.

Z celkového nákupu mléka v prosinci 2005 bylo 98,74 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší, v listopadu 2005 to bylo 99,36 %.

V lednu nakoupily mlékárny ze zahraničí 801 tis. litrů mléka o tučnosti 3,92 % hm., což je o 194 tis. litrů méně než v prosinci. V loňském roce se nejvíce mléka ze zahraničí nakoupilo v květnu, a to 2 301 tis. litrů.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V lednu 2006 mlékárny vyrobily 1 752,8 tun SOM, a to je o 576,9 tun méně než v prosinci 2005 a o 1 167,9 tun méně než v lednu 2005. Měsíční průměrná výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2005 byla 2 102,73 t, což znamená, že lednová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná.

V lednu měly mlékárny na skladech zásobu 1 767,9 tun SOM. Ve srovnání s prosincem se snížila zásoba o 137,2 tun. Při meziročním srovnání zásob, došlo letos v lednu ke snížení zásob o 1 569,9 tun (47 %).

Cena průmyslových výrobců se v lednu 2006 výrazně snížila. Ve srovnání s historicky nejvyšší hodnotou z prosince 2005, letošní lednová cena

klesla o 7,35 Kč/kg. S výrazným snížením ceny došlo zároveň ke zvýšení prodeje.

V prodeji SOM došlo v lednu k nárůstu o 167% proti předchozímu měsíci. V lednu mlékárny prodaly 1 769,10 tun SOM. Meziročně byl v lednu 2006 prodej o 106,28 tun vyšší než ve stejném měsíci roku 2005.

Průměrný měsíční prodej ve čtvrtém čtvrtletí roku 2005 byl 1 256,8 tuny.

Máslo

Výroba másla v lednu se snížila na 4 621,9 t. Při srovnání s prosincem se jedná o pokles o 380,9 tun (7,6 %) a při srovnání s lednem 2005 vzrostla letos výroba o 371 tun (8,7 %). Průměrná měsíční výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2005 činila 4 741,93 tun, z čehož vyplývá, že lednová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím mírně nadprůměrná.

Zásoba másla v lednu vzrostla. Na skladech měly mlékárny v lednu zásobu 2 542,1 tun másla, a to je o 713,9 tun více než v prosinci. V lednu 2005 měly mlékárny uskladněnu zásobu 2 579,9 tun másla, což bylo o 37,8 tun více než v letošním lednu.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250g balení v lednu klesla a činila 84,87 Kč/kg. To je ve srovnání s prosincovými 89,05 Kč/kg pokles o 4,18 Kč/kg a při srovnání s lednem 2005 klesla letos cena o 7,71 Kč/kg.

Sýry

V lednu 2006 došlo ke snížení výroby sýrů. Ve srovnání s prosincem došlo k poklesu výroby o 280,3 tun (-3,4 %) a proti lednu 2005 se výroba sýrů zvýšila o 346,5 tun (+4,6 %). V lednu 2006 bylo vyrobeno 7 876,9 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve čtvrtém čtvrtletí minulého roku, který činil 7 889,06 t/měsíc.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren vzrostla v lednu 2006 ve srovnání s prosincem o 330,5 tun (+8,6 %) na 4 167,9 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v lednu za 85,63 Kč, což je o 1,32 Kč méně než v prosinci a o 9,40 Kč méně než v lednu 2005. Eidamská cihla s obsahem tuku 45% se v lednu prodávala za 87,82 Kč/kg, a to je o 4,03 Kč méně než v prosinci a o 5,33 Kč méně než v lednu 2005.

Státní zemědělský intervenční fond

MLÉČNÉ KVÓTY

V období od 1.1.2006 do 31.1.2006 dodali producenti odběratelům 223 966 tun mléka, přímý prodej byl 180,1 tun mléka. Plnění referenčního množství pro dodávky za období od 1.4.2005 do 31.1.2006 činí celkem 2 258 870,3 tun, což představuje 86,40 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (tj. 2 614 412,22 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v období od 1.4.2005 do 31.1.2006 činí celkem 2 141,2 tun, což představuje 3,16% vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (tj. 67 730,778 tun). Rozdíly ve výpočtu plnění referenčního množství pro přímý prodej za období 1.4.2005 – 31.1.2006, proti údajům za měsíc prosinec, vznikly z důvodu zpětně nahlášených oprav měsíčních hlášení ze strany producentů mléka.

Intervenční nákup a soukromé skladování mléčných výrobků

Intervenční nákup másla

Evropská Komise zahájila intervenční nákup másla Nařízením komise (ES) č. 343/2006. Toto nařízení vstupuje v platnost dne 1.3.2006.

Intervenční nákup je zahájen v těchto členských státech: Německo, Estonsko, Španělsko, Francie, Irsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Švédsko, Spojené Království. V ČR zatím intervenční nákup zahájen nebyl. Intervenční cena od 1.7.2005 do 30.6.2006 je 282,44 EUR/100 kg, nakupuje se za 90 % intervenční ceny, tj. 254,19 EUR/100 kg. Od 1.7.2006 do 30.6.2007 bude intervenční cena 259,52 EUR/100 kg a nakupovat se bude za 90 % intervenční ceny, tj. 233,57 EUR/100 kg.

Intervenční nákup sušeného odstředěného mléka

SZIF zahájil intervenční nákup sušeného odstředěného mléka získaného od schváleného výrobce za intervenční cenu. Nákup probíhá od 1.3. do 31.8.2006.

Bližší informace naleznete v Příručce pro žadatele, která je zveřejněna na www.szif.cz ve složce Společná organizace trhu/živočišná výroba/mléko/intervenční nákup másla a SOM. Zároveň je na www.szif.cz zveřejněn formulář Nabídka SOM k intervenčnímu nákupu.

Soukromé skladování másla

SZIF oznamuje, že opět pokračuje možnost soukromého skladování másla podle NK (ES) č. 2771/1999.

Bližší informace naleznete v Podmínkách soukromého skladování přístupných na www.szif.cz ve složce Společná organizace trhu/živočišná výroba/mléko/soukromé skladování mléčných výrobků, másla a smetany, SOM a sýrů.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z Nařízení komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení Potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku 2006 bylo přijato 6 žádostí o potvrzení, žádná z přijatých žádostí nebyla zamítnuta a 6 žádostí bylo schváleno. Vydáno bylo celkem 60 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 13 480 kg másla. Byla přijata jedna žádost o podporu a byla vyplacena podpora ve výši 541 202,65 Kč.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V měsíci únoru 2006 proběhlo 3. a 4. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení Komise. Detailní informace o výši podpor

a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko využívané jako krmivo a prodej takového sušeného odstředěného mléka

Tato podpora vychází z Nařízení komise č. 2799/99 ze dne 17. prosince 1990, o poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko používané jako krmivo a prodej takového mléka a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V měsíci únoru proběhlo 98. a 99. dílčí nabídkové řízení. Tato řízení jsou uskutečňována v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení komise. Detailní informace o výši minimálních cen a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Poskytování příspěvku při nabídkovém řízení na koncentrované máslo určené pro přímou spotřebu ve Společenství

Tato podpora vychází z Nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola III., v platném znění a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V měsíci únoru 2006 proběhlo 3. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení, podle výše uvedeného nařízení komise. Do tohoto řízení nebyla přijata žádná nabídka.

Detailní informace o výši podpory a zpracovatelské záruky z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Podpora spotřeby školního mléka

Ve školním roce 2004/2005 bylo do programu podpory spotřeby školního mléka zapojeno 7 mlékárenských subjektů a cca 2 700 škol. Do těchto škol bylo celkem dodáno 18 433 tis. kusů mléčných svačinek (polotučné ochucené a neochucené mléko, jogurtové mléko, ochucený jogurt a smetanový krém). Podíl žáků ve školách, kteří odebírali podporované mléčné výrobky činil v průměru 15 %. Mlékárnám byla za tři období školního roku 2004/2005 vyplacena podpora z finančních zdrojů EU v celkové výši 22 252 tis. Kč a národní podpora v celkové výši 32 814 tis. Kč.

Koncem února 2006 podala SZIF žádost o poskytnutí podpory a národní podpory za první období školního roku 2005/2006, tj. za září – prosinec 2005, jedna mlékárna. Ostatní schválené mlékárenské subjekty mohou podávat žádosti o podpory za toto období do 30. dubna 2006.

V lednu mlékárny vyrobily 519,8 tis. litrů mléka určeného pro program „Školní mléko“, z toho 482,5 tis. litrů bylo mléka ochuceného. Za celý rok 2005 bylo v rámci tohoto programu vyrobeno 3 398,7 tis. litrů mléka, z toho 3 016,9 tis. litrů bylo mléko ochucené.

Podpora výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka

Program vychází z Nařízení Komise č. 2921/1990 o podpoře výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka.

Poslední změna částky podpory byla prozatím provedena nařízením Komise č. 935/2005 ze dne 22. 6. 2005, kdy byla snížena z 0,75 na 0,52 EURO na 100 kg odstředěného mléka zpracovaného na kasein či kaseinát. V únoru SZIF obdržel žádost

o podporu za měsíc leden, kdy bylo 4 932 tun odstředěného mléka zpracováno na 137,9 tun sladkého kaseinu. V lednu nebyla vyplacena žádná podpora.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Rady č. 2204/90, nařízení Komise č. 2742/90, ve znění pozdějších předpisů a bude dále upraven novelou nařízení vlády č. 225/2004 Sb., která se v současné době připravuje. Zároveň probíhá příprava administrace programu, tvorba směrnice a příslušných formulářů.

V průběhu měsíce února nebyly na SZIF doručeny žádné další žádosti a probíhá administrace a posouzení žádostí přijatých v lednu.

Změna doby platnosti u vývozních licencí pro mléko a mléčné výrobky

Nařízení Komise (ES) č. 323/2006 stanovuje, že vývozní licence pro mléko a mléčné výrobky vydané po 8. březnu 2006 budou platné pouze do 30. června 2006.

Situace v zahraničí Ceny FOB západní Evropa

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v únoru 2006 u sušeného odtučněného mléka klesla, u másla se nezměnila a u sušeného plnotučného mléka vzrostla. Světová tržní cena FOB západní Evropa při srovnání s lednem zůstala u másla na 1 935 USD/t, u sušeného plnotučného mléka vzrostla o 7 USD/t na 2 205 USD/t a u SOM se cena snížila o 49 USD/t na 2 125 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

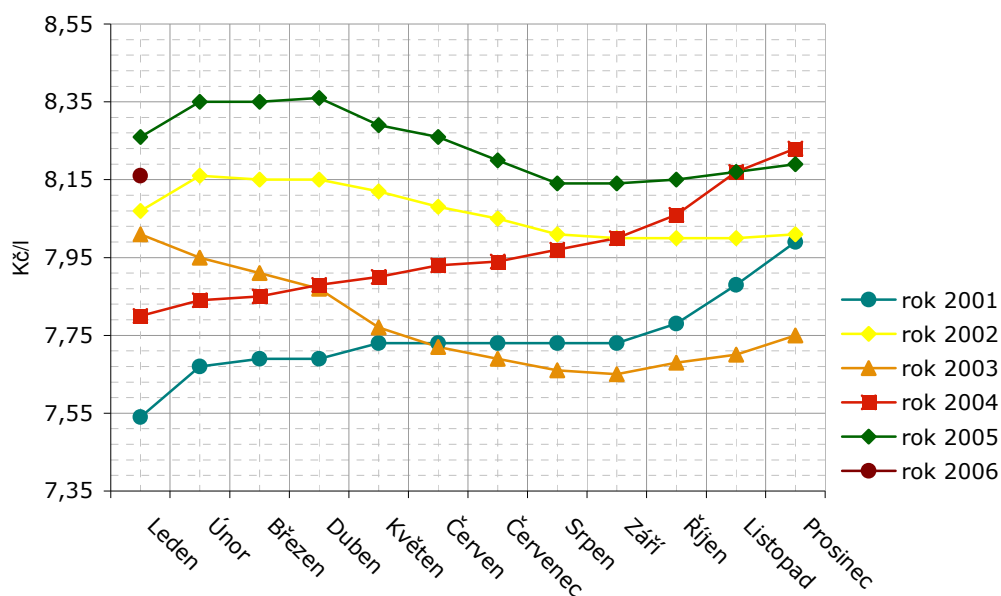

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
	8,16											

Zdroj: ČSÚ

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2005 a 2006

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD05	23,102	23,024	22,585	23,288	23,809	24,688	25,050	24,073	23,896	24,715	24,820	24,439
USD06	23,733	23,796										
EUR05	30,310	29,961	29,782	30,130	30,216	30,032	30,191	29,592	29,305	29,677	29,261	28,975
EUR06	28,721	28,409										

Zdroj: ČNB

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

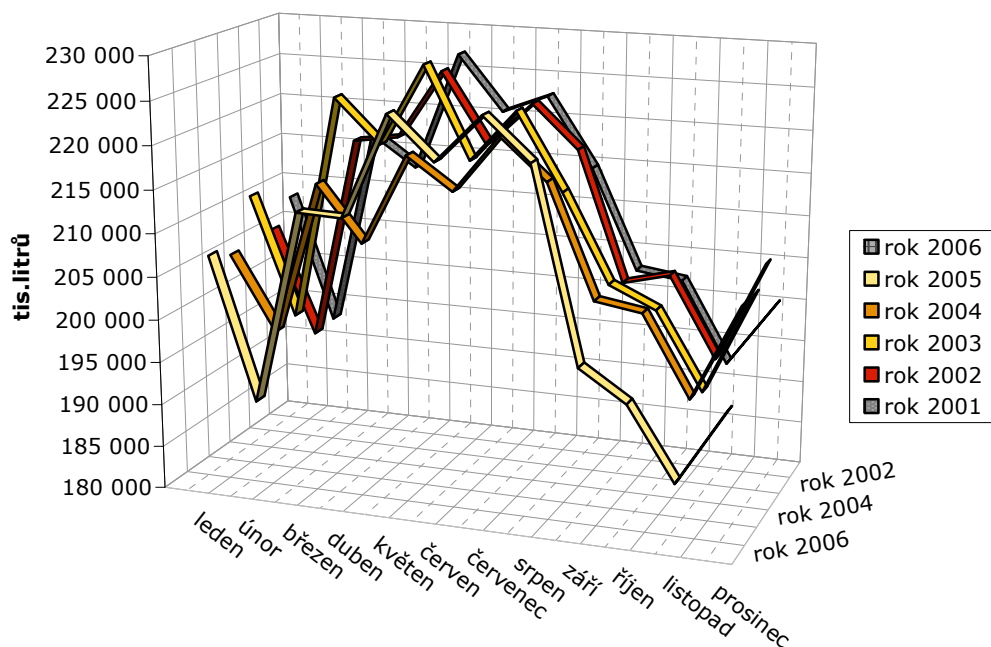
Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za únor – 28,414 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za únor	Změna k lednu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	18,40	-1,18
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	55,09	-0,54
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	68,25	+0,50
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	83,26	-3,83
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	72,17	-8,34
Máslo v blocích 25 kg cena podle nařízení EC <i>č. 2771/1999 včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	72,89	-7,85
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45%</i>	86,26	-2,44
Sýr ementálského typu - Primátor <i>tuk minimálně 45%</i>	120,28	-6,10
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45%</i>	91,54	-0,92
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30%</i>	85,88	+0,16

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě Nařízení Komise 562/2005, Nařízení Komise 2771/1999, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

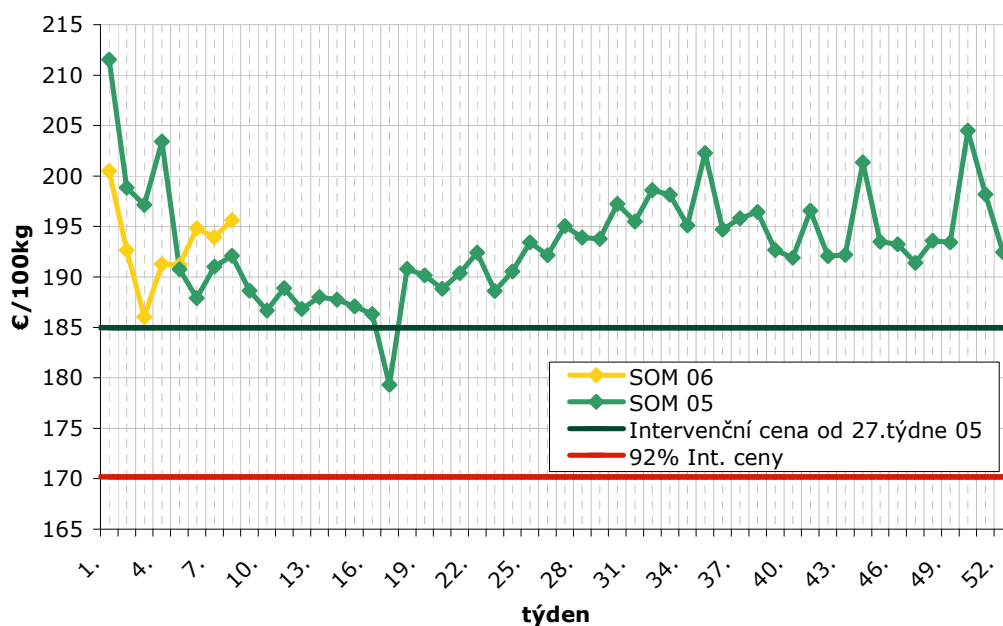

Nákup mléka po měsících

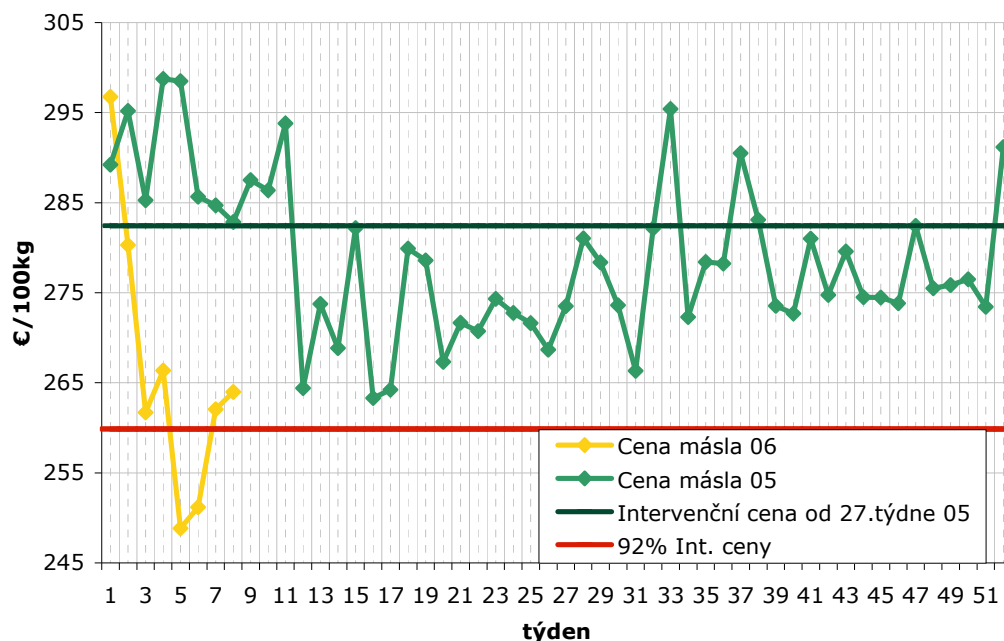

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

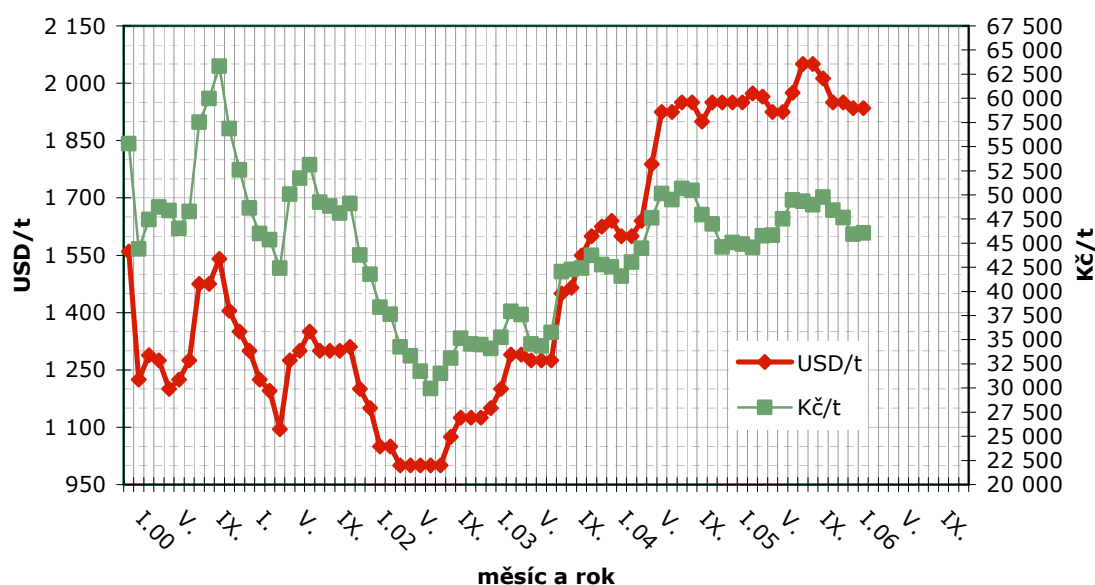
Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj světových cen FOB u másla v letech 2000 - 2006

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Aktuality

Plné odpojení – zpráva Komise

Ve své zprávě Střednědobé předpovědi pro zemědělskou produkci, se porovnávaly 3 možné alternativy odpojení plateb. Podle analýzy se ukazuje, že čím větší odpojení, tím více se projeví, že komodity se budou produkovat hlavně v oblastech, které se k tomu nejlépe hodí.

Komise odhaduje, že v roce 2012 bude okolo 90% všech PP podáváno formou odpojené podpory. Jednotlivé sektory by měly vypadat následovně. Mléko 100%, kultury na orné půdě 93%, hovězí 78% a skopové 73%. Většina zemí si ale zachová určitou formu propojení na produkci i po tomto datu. Ve zprávě se tvrdí, že při plném odpojení by celkové EU-25 příjmy, vzrostly o 0,8%. Celková produkce by byla mírně nižší, ale více orientovaná na trh a dosahovat vyšších cen. Všechny tři alternativy byly již dříve probírány, ve zprávě se jen zdůrazňuje, že ti co provedli dříve reformy, kde mají zcela odpojeny prémie na hovězí, tak budou mít dříve požadovanou stabilitu a možná i mírné zvýšení velikosti stád dobytka.

Zdroj: Ing. Karel Matoušek, Brusel

Souboj mléka s poptávkou

Cena mléka v Chicagu spadla na nejnižší úroveň za posledních 31 měsíců, a to kvůli zdrcujícímu vítězství výroby mléčných produktů nad jejich spotřebou. Růst produkce mléka předčil očekávání trhu a ve spojení s klesající poptávkou poklesla také jeho cena. Poptávka po mléčných výrobcích v současnosti nedrží krok s jeho výrobou. Červnový termínovaný kontrakt v úterní seanci spadl na chicagské burze o 32 centů, tj. 2,8 procenta na 11,14 dolarů za 100 liber. Tato cena je nejnižší od června 2003. Protože američtí farmáři zvětšili svá stáda krav a zároveň vzrostla produktivita výroby, stalo se, že cena mléka spadla za poslední rok již o 20 procent.

Zdroj: Colosseum

Odchov určuje užitek dojníc

Odchov jalovic je jedním z nejnáročnějších úseků chovu dojeného skotu. Zároveň se ale dá považovat za základní kámen, na který se v případě kvalitního přístupu vrství další, přičemž výsledkem stavby je vysokoužitková dojnice. V případě zanedbání se však celá stavba zhroutí jako domeček z karet.

Pro zdravotní stav telete v průběhu odchovu je rozhodující kvalita poporodní péče (hygiena ošetřování, zajištění dýchacích funkcí, očista a desinfekce pupečního pahýlu, osušení telete a co nejčasnější napojení telete mlezivem). Význam mleziva pro získání imunity ihned po narození telete je zcela jednoznačný. Kromě zajištění imunity mlezivo také připravuje trávicí trakt odstraněním střevní smolky na příjem mléka.

Ztráty telat v prvních třech měsících věku představují v České republice kolem deseti procent. Jejich nejčastějším důvodem jsou respirační onemocnění (asi 50 %) a onemocnění končetin (zhruba 25 %).

Využití růstové schopnosti telat v období mezi třetím a šestým měsícem, kdy je dosahováno nejvyšších hodnot, vytváří předpoklady pro úspěšný odchov. Telata od prvního dne života potřebují ke svému vývinu dostatek živin a doplňkových látek. Na druhou stranu u jalovic s nadměrným přírůstkem před dosažením pohlavní dospělosti často dochází k omezení vývoje a růstu mléčné žlázy a tím i snížení mléčné užitkovosti.

Při snaze o ekonomické cíle chovu spojené se zdravím zvířat je zapotřebí zvážit celkovou intenzitu odchovu telat. V současnosti se doporučuje hodnocení intenzity odchovu ve vztahu k výživovému a zdravotnímu stavu s využitím hodnocení tělesné kondice v průběhu celého odchovu, od narození telat až po první otelení jalovic. Doporučená úroveň tělesné kondice se pohybuje od 2,0 bodu u telete po narození až po 3,75 bodu u vysokobřezí jalovice před prvním otelením. Ve vysoce užitkových chovech je bonitace exteriéru krav i jalovic v dnešní době dost běžná.

Kdy zapustit? Průběh růstu jalovic podmiňuje efektivitu jejich odchovu. Jedním z jeho hlavních kritérií jsou věk a hmotnost, ve kterém jalovice dosáhne takového stupně tělesného vývinu, že může být inseminována. Jalovice, které se otelí ve věku 24 měsíců, sice vykazují nižší užitkovost na první laktaci, ale v celoživotní a relativní produkci mléka na jeden den věku dosahují lepších výsledků. Pro první zapuštění jalovice je obecně uznávaným ukazatelem dosažená hmotnost a věk (zhruba 55 % živé hmotnosti v dospělosti). Dalším doporučeným parametrem je hmotnost při prvním otelení, (85 % hmotnosti dospělé plemence) nebo hodnocení

růstové schopnosti – rámce jalovice, kdy se požaduje 95 % výšky v dospělosti.

Zdroj: Zemědělec

75 let školního mléka v Rakousku

Dodávky mléčných výrobků do škol začaly už v r. 1930. V současnosti mají značný podíl na zásobování přímo zemědělské podniky.

První akce „Školní mléko“ byla realizována již v r. 1930 ve Vídni. Po r. 1945 organizovalo ministerstvo sociálních věcí tzv. vykrmovací akci. V r. 1980 se v Rakousku vypilo více než 20 mil. litrů školního mléka. Od r. 1988 se ujala propagace školního mléka Rakouská společnost pro informace o mléce (ÖMIG), která zajišťuje pro mlékárenské podniky marketingovou podporu, a při příležitosti světového dne mléka odpěňuje „nejpilnější“ konzumenty mléka z řad školáků. Spolkové ministerstvo školství a sportu podporuje zařazování informací o mléce do výuky. V r. 1992 konzumovala v Rakousku školní mléko čtvrtina školáků (22 359 t mléčných produktů).

Až do 90. let bylo zásobování škol mléčnými produkty doménou mlékárenského odvětví. Později došlo ke zvýšení podílu na tomto zásobování přímo od zemědělců. Počet takových dodavatelů pasterovaných mléčných výrobků (do škol a školek) stoupl na 132. Informační, poradenskou a podpůrnou činnost (přednášky, ochutnávky, exkurze do podniků, školení zaměřené na hygienu a řízení jakosti) začaly vykonávat zemědělské komory spolkových zemí. Marketingovou pomoc podnikům zajišťuje Agrarmarkt Austria marketing GmbH. Snahy vyvrcholily v r. 2001 vypsáním ceny za projekt pro zemědělce zaměřený na „dodavatele školního mléka“.

Celkem je nyní v Rakousku zásobováno mléčnými výrobky přes 4 tis. škol a školek (kolem 250 tis. žáků).

Zdroj: UZPI

Supermarket Tesco zahájil prodej mléka snižujícího cholesterol

Mléko obsahující směs fytoosterolů a fytosterolů Reducol™ snižuje cholesterol až o 24 %.

Největší britský supermarket Tesco zahájil prodej mléka snižujícího cholesterol, které je dalším produktem vyráběným pod vlastní značkou Tesco.

V Británii má podle odhadu více než polovina obyvatel zvýšenou hladinu cholesterolu, což je klíčovým faktorem pro výrobce funkčních potravin. Cholesterol je jedním z nejlépe modifikovatelných rizikových faktorů srdečních koronárních onemocnění, kterým pouze v Británii každoročně podlehne více než 120 000 osob.

Nové mléko, obsahující patentovanou kombinaci rostlinných sterolů a stanolů Reducol™, vyráběný kanadskou společností Forbes Medi-Tech z přírodních, obnovitelných, geneticky nemodifikovaných jehličnanů, rozšiřuje sortiment funkčních potravin uvedených supermarketem Tesco do prodeje v loňském roce (margarinová pomazánka, jogurt a jogurtový nápoj) o další položku. Oproti sójovým sterolům má Reducol velkou přednost v garanci absence GMO. Výzkumy prokázaly, že denní konzumace doporučeného množství Reducolu jako součásti zdravé stravy, může snížit hladinu cholesterolu až o 24 %. Podle prognózy Reuters Business Insight budou potraviny snižující cholesterol do roku 2009 nejlukrativnější zdravou potravinou, daleko převyšující nízkosacharidové potraviny, které byly ve flóru v poslední době.

Zdroj: UZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.